

XXXVI.

Hoe Uilenspiegel twaalf blinden gelukkig maakte met twaalf gulden, die hij niet eens betaalde.

Uilenspiegel reed eens te paard dicht bij de poorten van Hannover, toen hij onverwachts twaalf blinden ontmoette, die van de stad kwamen en moeizaam voortstrompelden.

— Waarheen gaat de weg, arme menschen? vroeg Tijl, want het zicht van die ongelukkigen vervulde hem werkelijk met medelijden.

De blinden werden gewaar, dat de stem van uit de hoogte kwam en dachten, dat ze met een rijken heer te doen hadden. Ze bogen eerbiedig, zoover hun stijve ledematen dat nog toelieten, en antwoordden:

— Hooggeboren jonker, we komen van de stad, waar we een zielemis bijwoonden ter nagedachtenis van een ridder, die op het slagveld sneuvelde. Maar we ontvingen van de bloedverwanten slechts een karig aalmoes en moesten daarvoor deze vreeselijke koude trotseeren. Thans ziet

Ziehier, ik schenk u twaalf gulden...

ge ons hier, doodvermoeid, met rammelden buik en klapperende tanden.

Toen sprak Uilenspiegel tot de stakkerds:

— Beste menschen, ik ben ten zeerste begaan met uw ellendig lot. Ziehier, ik schenk u twaalf gulden. Gaat dadelijk terug naar de stad. In de herberg «De Gouden Kroon», waar ik ook enkelen tijd logeerde, kunt ge het geld verteren en onderwijl afwachten, tot het weder wat milder geworden is. Ge

moogt den waard zeggen, dat ge door mij gezonden zijt en hij zal u onderdak geven en u voorkomend behandelen.

Daar stonden de blinden en wisten niet op welke wijze ze hun dank betuigen moesten. Ze namen ten slotte eerbiedig hun hoedje af en zegenden allen om het meest dien onverwachten weldoener. Deze zei enkel goeden dag en vervolgde zijn weg.

Nu meende de eene blinde, dat de ander het geld in ontvangst genomen had. De ander dacht, dat het de derde was, die voor schatbewaarder speelde. Deze vermoedde, dat de vierde de twaalf gulden bewaarde en zoo ging het verder tot den laatsten, welke heilig overtuigd was, dat de eerste het geld op zak had.

Zoo kwamen ze in de stad en begaven zich dadelijk naar de herberg, die Uilenspiegel hun aangewezen had. Daar luisterde de waard met belangstelling naar het verhaal van hun ontmoeting en vond, dat hij, nu de tijden zoo

barslecht waren, die hongerlijders voor de som van twaalf gulden wel enkele dagen in den kost kon nemen. Dus zei hij gulweg:

— Ja, m'n arme broeders, ik zal u eens goed verzorgen, dat ge tevreden zult zijn.

En hij slachtte een zwijntje en braadde het en liet de blinden enkele dagen smullen, tot hij vond, dat ze genoeg gekregen hadden voor hun twaalf gulden. Toen sprak hij:

— Beste menschen, willen we nu afrekenen, want ge hebt nu werkelijk waar naar uw geld gekregen.

De blinden zegden ja en nu sprak de een den ander aan, om te weten wie hunner het geld in zijn bezit had en dus betalen zou. Maar niemand had natuurlijk het bedrag ontvangen en daar zaten nu de twaalf stumperds, voelden zich bedrogen en krabden zich verlegen het hoofd. De waard was echter nog veel minder in zijn nopjes. Toch begreep hij, dat hier met woede niets te bereiken viel. Ja, 't was een moeilijk geval en de oplossing lag zoo maar niet voor de hand. Smeet hij de blinden buiten, dan was daarmee het eten en zijn arbeid nog niet betaald. Hield hij ze onder dak, zoo zouden ze nog meer eten en werd de schade weldra onberekenbaar. Ten einde raad en in de vage hoop, toch nog iets van hen los te krijgen, sloot hij ten slotte de sukkels op in den zwijnenstal, wierp ze wat stroo en hooi toe en besloot, de gebeurtenissen verder af te wachten.

Tijl was zijn blinden echter nog niet vergeten. Toen hij meende dat die menschen de twaalf gulden, die ze niet gekregen hadden, toch wel verteerd zouden hebben, verkleedde hij zich en begaf zich op zijn beurt naar de herberg «De Gouden Kroon». Terwijl hij zijn paard in den stal deed onderbrengen, bemerkte hij, dat de waard de twaalf stumperds in het zwijnenhok had opgesloten. Dat vond onze held werkelijk wat al te bar. Dadelijk ging hij den onbarmhartigen waard opzoeken en sprak:

— Waarde vriend, wat heeft het te beteekenen, dat daar twaalf arme blinden in uw varkensstal liggen en voorzeker honger en koude lijden?

Toen vertelde de waard hem de heele historie van

naaldje tot draadje. Tijl luisterde zeer aandachtig, maar meende daarna, dat hij misschien wel een kans zag om den waard te vergoeden en de blinden aldus uit hun neteligen toestand te verlossen.

— Ziet ge, sprak de schavuit, ik ken in de stad wel iemand, die borg zal willen staan voor die menschen en die, zoo men den bedrieger niet vatten kan, ook wel betalen zou.

De herbergier antwoordde:

— Als ge dien raren vogel moest kunnen ontdekken, dan zou ik u ten zeerste dankbaar zijn en de blinden op staanden voet de vrijheid schenken.

— Ik ga er dadelijk op uit om hem op te sporen, zei Uilenspiegel.

Werkelijk verliet hij schier oogenblikkelijk de herberg, ging aanbellen bij den pastoor en vertelde den braven geestelijke, dat de waard uit « De Gouden Kroon » van een kwaden geest bezeten was en absoluut diende bezworen, wilde men verder onheil voorkomen.

De pastoor antwoordde:

— Het zal gebeuren, m'n beste, maar niet zoo dadelijk. Want met zulke zaken moet men voorzichtig zijn en niet te overhaastig zijn maatregelen nemen.

— Best, meende Uilenspiegel. Ik zal echter zijn vrouw halen, dan kunt ge 't haar zelf mededeelen. Dat zal haar een beetje geruststellen, want het mensch heeft het vreeselijk benauwd met dien beroerden kerel.

Daarna zocht Tijl opnieuw den waard op en sprak:

— Beste man, het is me gelukt den pastoor over te halen, borg te staan voor die ongelukkigen. Indien uw vrouw eens even met mij naar den Eerwaarde wil meegaan, zal hij 't haar persoonlijk nog eens herhalen.

De waard was natuurlijk in de wolken en zond zijn wederhelft met Uilenspiegel naar den geestelijke.

— Eerwaarde, zei Tijl, toen ze binnentraden, hier is de vrouw in kwestie. Gelief haar eens te zeggen, wat ge mij daarstraks reeds beloofd hebt.

De pastoor sprak:

— Beste vrouw, ge moogt op me rekenen, hoor. Eer

we twee dagen verder zijn, begeef ik me naar « De Gouden Kroon » om uw armen man te komen helpen.

De vrouw stamelde een woord van dank en ging toen met Uilenspiegel onmiddellijk naar huis, waar ze haar man bevestigde, dat de pastoor inderdaad zijn steun toegezegd had. Dadelijk liet de herbergier toen de blinden vertrekken. Tijl mocht gratis middagmalen, werd bediend als een prins en had bij 't afscheid nog minstens een dozijn dankbetuigingen in ontvangst te nemen.

Wie echter niets meer van zich liet hooren, dat was de pastoor. Die was maar weinig gesteld op dien bezeten waard en stelde de bezwering maar steeds uit. Den derden dag na Tijl's vertrek ging de vrouw van den waard den geestelijke echter opnieuw opzoeken en maande hem voor de twaalf gulden, die de twaalf blinden in de herberg verteerd hadden.

De pastoor keek verwonderd op en vroeg, of haar man haar met die boodschap belast had. De vrouw knikte bevestigend en toen sprak de geestelijke :

— Het is een eigenaardigheid van de booze geesten, dat ze bijna altijd geld opeischen.

De vrouw antwoordde :

— Er zijn hier geen booze geesten mee gemoeid. Betaal ons, zooals ge 't beloofd hebt, en daarmee uit.

De pastoor haalde medelijdend de schouders op en sprak :

— Er is me gezegd geworden, dat uw man bezeten is van een boozen geest. Dat hij tot mij kome en ik zal hem met Gods hulp daarvan afhelfen.

Nu werd de vrouw boos en riep driftig uit :

— Dat is praat voor den vaak, Eerwaarde ! Zoo trekt men zijn plan als men niet graag betaalt ! Mijn man bezeten van den boozen geest ? Ge moet hem dat zelf maar eens aan 't verstand trachten te brengen !

En ze holde naar huis en vertelde den waard wat de geestelijke haar gezegd had. Toen scheen het wel of de herbergier werkelijk bezeten was, want scheldend en tierend liep hij op een drafje naar de pastorie. De pastoor had

echter zijn voorzorgen genomen en zijn bureu verwittigd, want zoo'n kerel was tot alles in staat. Wanneer de waard dan ook verscheen, waren er genoeg menschen ter plaatse om te verhinderen, dat er een ongeluk gebeurde. Toch ging de man geweldig te keer en riep maar steeds:

— Mijn centen! Mijn centen!

— Ziet ge, menschen, zei de geestelijke, deze arme man is van den geldgeest bezeten. God moge zijn arme ziel genadig wezen.

Toen de menschen dat hoorden, gingen ze den waard te lijf en sloegen er op los, tot ze meenden, dat de booze geldgeest wel de vlucht had genomen.

Maar zoo lang de waard en de pastoor leefden, zoo lang maande de eerste den ander om de twaalf gulden, terwijl de geestelijke bleef beweren, dat hij niemand iets schuldig en de herbergier nog steeds van den geldgeest bezeten was.

Tijl Wilenspiegel

door E Bosschaerts

L. Opdebeek - Uitgever - Antwerpen

HET VROOLIJK LEVEN VAN

TIJL UILENSPIEGEL

BEWERKT DOOR

EUGEN BOSSCHAERTS

Met dertig houtsneden van

VICTOR STUYVAERT

DERDE DRUK

L. OPDEBEEK — UITGEVER — ANTWERPEN
1943

INHOUD.

	Blz.
1. Hoe Tijl Uilenspiegel geboren en driemaal op één dag gedoopt werd . . .	5
2. Hoe alle boeren en boerinnen zich over den jongen Uilenspiegel bekloegen en vonden, dat hij een kleine boef was; en hoe Tijl met zijn vader te paard uitreed en de menschen zijn wapperend vaantje liet zien. . . .	6
3. Hoe Klaas Uilenspiegel van Kneitlingen naar de Saale trok, daar overleed, en hoe zijn zoon Tijl leerde koorddansen.	8
4. Hoe Uilenspiegel het aan boord legde om ruim zestig linkerschoenen aan een touwtje te rijgen en wat er daarna met die schoenen gebeurde . . .	9
5. Hoe Uilenspiegel den bakker beetnam en een zak vol brooden naar huis bracht	11
6. Hoe Uilenspiegel meer geweekt brood opat dan hem lief was en daarbij nog heerlijk geslagen werd	13
7. Hoe Uilenspiegel de kippen van den schraalhans deed pikken, zonder dat ze iets in hun maag kregen	14
8. Hoe Uilenspiegel in een bijenkorf kroop en 's nachts twee dieven kwamen om dezen te stelen; hoe Tijl het gedaan kreeg, dat de dieven begonnen te vechten en den korf in den steek lieten	16
9. Hoe Uilenspiegel zich bij een pastoor als huisknecht verhuurde en hoe hij, pas in dienst, een lekker hoen van het braadspit at.	18
10. Hoe Uilenspiegel te Maagdenburg de luidjes wijsmaakte, dat hij van het raadhuis zou vliegen en hoe hij de toeschouwers daarna uitmaakte voor lichtgeloovige gekken	21
11. Hoe Uilenspiegel in één dag al de zieken van een gasthuis genas, zonder medicijn te moeten gebruiken.	23
12. Hoe Uilenspiegel, bij een bakker in dienst, uilen en meerkatten bakte en hoe hij deze op voordeelige wijze aan den man bracht.	25
13. Hoe Uilenspiegel meel builde in den maneschijn en wat hij verder van de galg medebracht	26
14. Hoe Uilenspiegel, als torenwachter, alarm blies wanneer geen onraad dreigde en verzuimde te blazen wanneer de vijand in 't zicht was. . . .	29
15. Hoe Uilenspiegel op kosten van den Koning van Denemarken zijn paard van gouden hoefijzers voorzag.	31
16. Hoe Uilenspiegel den Hertog van Lüneburg overtuigde, dat hij in zijn recht was, maar hoe daarbij zijn paard werd opgeofferd	33
17. Hoe Uilenspiegel een kar aarde kocht van een boer en daarna den Hertog voor de tweede maal ontmoette	36
18. Hoe Uilenspiegel zich aan het hof van Hessen voor een beroemd schilder liet doorgaan en hoe hij den Landgraaf wijsmaakte, dat wie van onadelijk bloed was, zijn schilderijen niet kon zien	37
19. Hoe Uilenspiegel de Hoogeschool te Praag bezocht en hoe hij op de moeilijkste vragen, hem door den rector gesteld, wist te antwoorden. . .	42
20. Hoe Uilenspiegel te Erfurt een ezel leerde lezen in een oud psalm-boek. .	44

	Blz.
21. Hoe Uilenspiegel te Neurenberg de soldaten van de wacht wakker maakte, die hem over een brug achtervolgden en in 't water vielen	47
22. Hoe Uilenspiegel te Bamberg voor geld at	49
23. Hoe Uilenspiegel in dienst kwam bij een smid en hoe hij zijn baas den blaasbalg in den hof achternadroeg	52
24. Hoe Uilenspiegel zich bij een anderen smid verhuurde, die hem niet vol- doende te eten gaf; hoe hij, om zich te wreken, hamer en tangen aan- eensmeedde en daarna de plaat poetste	55
25. Hoe Uilenspiegel, in dienst bij een schoenmaker, op onverantwoordelijke wijze het kostbare leder verknoeide	57
26. Hoe Uilenspiegel te Brunswijk zijn laarzen gespekt kreeg en hoe hij zijn hoofd door de vensterruit stak, om den laarzenmaker nog een vraagje te stellen	61
27. Hoe Uilenspiegel bij een kleermaker onder een tobbe naaide en hoe hij verder een paar mouwen aan een jas trachtte te gooien.	63
28. Hoe Uilenspiegel drie kleermakersgezellen tusschen de zwijnen deed terecht komen en daarna beweerde, dat ze van tafel gewaaid waren.	67
29. Hoe Uilenspiegel, in dienst bij een leerlooier, de droge en natte vellen door elkaar op een hoop wierp en zoodoende al het bont bedierf	69
30. Hoe Uilenspiegel te Berlijn wolven vervaardigde in plaats van wolfspelen.	71
31. Hoe Uilenspiegel te Leipzig een levende kat in een hazevel naaide en het dier voor een levenden haas liet doorgaan	73
32. Hoe Uilenspiegel te Lübeck zonder kosten aan een kruik wijn geraakte.	75
33. Hoe Uilenspiegel te Erfurt tweemaal een slager der vleeschhal beetnam.	78
34. Hoe Uilenspiegel te Bremen al de melk van de boerinnen opkocht en ze in een groote kuip deed gieten	81
35. Hoe Uilenspiegel het aan boord legde, dat een koopvrouw op de markt van Bremen al haar potten en pannen stuksloeg.	82
36. Hoe Uilenspiegel twaalf blinden gelukkig maakte met twaalf gulden, die hij niet eens betaalde	84
37. Hoe Uilenspiegel op luidruchtige wijze zijn intrede deed in de werkplaats van een barbier	89
38. Hoe Uilenspiegel te Eisleben een snoever van een waard den schrik op 't lijf joeg met een dooden wolf.	91
39. Hoe Uilenspiegel te Keulen een waard betaalde met den klank van 't geld.	96
40. Hoe Uilenspiegel het te Antwerpen aan boord legde, dat een Hollander een gebraden appel opat, gevuld met muggen en vliegen	98
41. Hoe Uilenspiegel zijn einde voelde naderen en hoe hij zijn testament opmaakte	100
42. Hoe Uilenspiegel begraven werd	102